

EIROPAS SAVIENĪBA

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

ANNO 1919

Roberts Škapars

Pieprasījuma un piedāvājuma elastības

Vingrinājumi

Materiāls izstrādāts

ESF Darbības programmas 2007. - 2013.gadam „Cilvēkresursi un nodarbinātība”

prioritātes 1.2. „Izglītība un prasmes”

pasākuma 1.2.1. „Profesionālās izglītības un vispārējo prasmju attīstība”

aktivitātes 1.2.1.2. „Vispārējo zināšanu un prasmju uzlabošana”

apakšaktivitātes 1.2.1.1.2. „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu

kompetences paaugstināšana”

Latvijas Universitātes realizētā projekta

„Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārizglītojošo mācību priekšmetu pedagogu

kompetences paaugstināšana”

(Vienošanās Nr.2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/003,

LU reģistrācijas Nr.ESS2009/88) īstenošanai.

Rīga, 2010

Vingrinājumi

1. vingrinājums

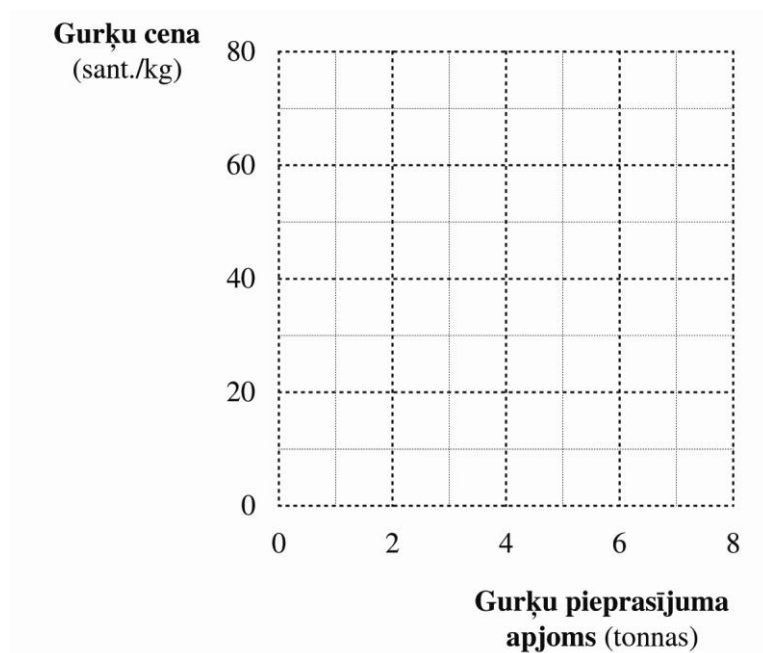
Tabulā 3.1. doti dati par gurķu pieprasījumu

a) Aizpildiet tabulu 3.1.

3.1. Gurķu tirgus pieprasījums

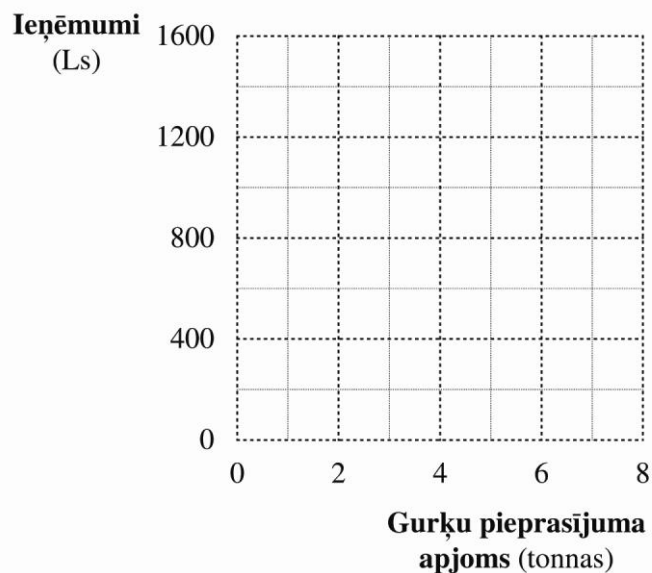
Cena (sant./kg)	Pieprasījuma apjoms (tonnas)	Ieņēmumi Ls	Cenas elastība
70	1		
60	2		
50	3		
40	4		
30	5		
20	6		
10	7		

b) Uzzīmējiet gurķu tirgus pieprasījuma P grafiku. Nosakiet, kur uz pieprasījuma taisnes ir elastīgais un neelastīgais apgabals.

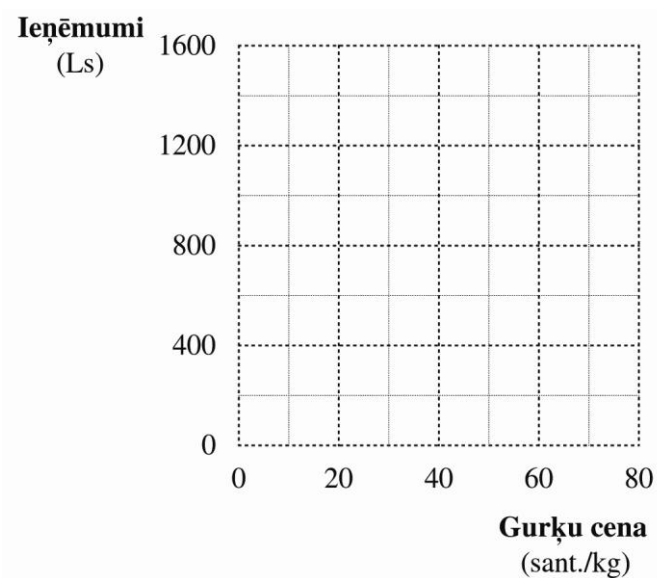
3.1. attēls. Gurķu tirgus pieprasījums.

c) Uzzīmējiet ieņēmumu R grafiku no gurķu realizācijas, atkarībā no pieprasījuma apjoma izmaiņām.

3.2. attēls. Ieņēmumi no gurķu realizācijas atkarībā no pieprasījuma apjoma.

d) uzzīmējiet ieņēmumu R grafiku no gurķu realizācijas, atkarībā no cenas izmaiņām.

3.3. attēls. Ieņēmumi no gurķu realizācijas atkarībā no cenas.

e) Elastība ir vienlīdzīga ar viens, kad gurķu cena ir _____ sant.

f) Ieņēmumi ir maksimāli, kad cenas elastība ir _____, pieprasījuma apjoms _____ tonnas un cena _____ sant./kg.

2. vingrinājums

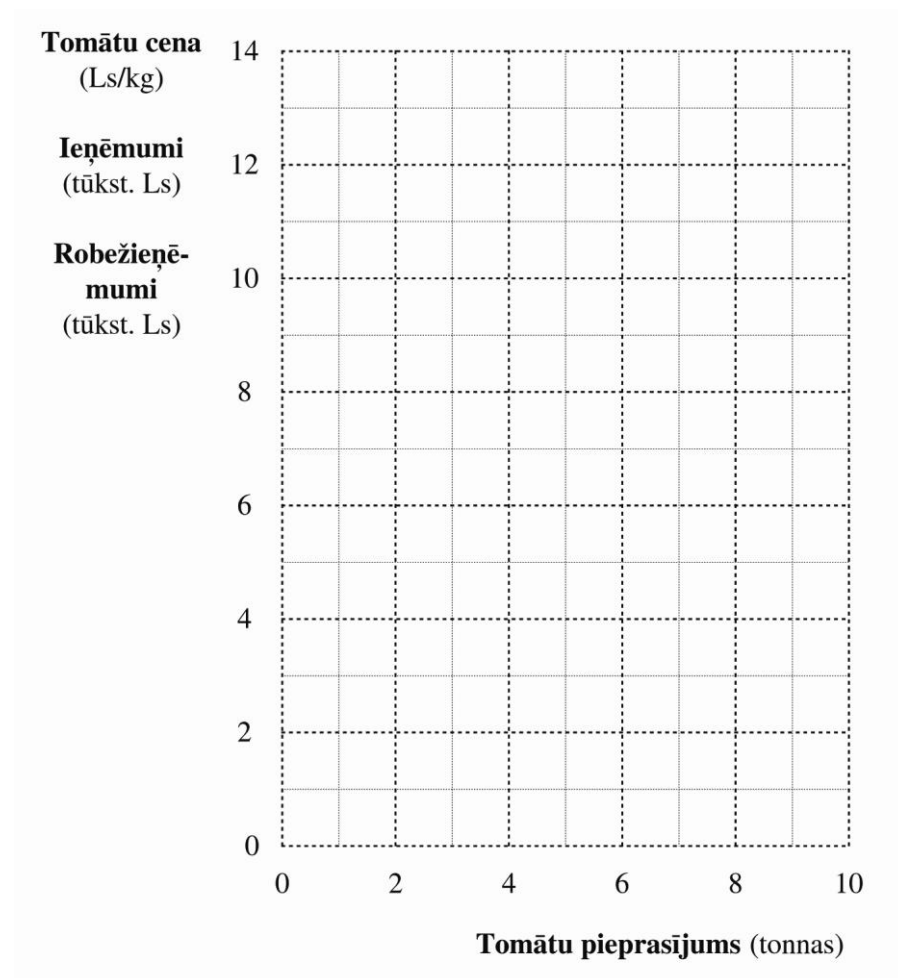
Tabulā 3.2. doti dati par tomātu tirgus pieprasījumu.

a) Aizpildiet 3.2. tabulu.

3.2. Tomātu tirgus pieprasījums, ieņēmumi un robežieņēmumi.

Cena (Ls/kg)	Pieprasījums a apjoms (tonnas)	Ieņēmumi tūkst. Ls	Robežieņē- mumi tūkst. Ls	Cenas elastība
5	0			
4,5	1			
4	2			
3,5	3			
3	4			
2,5	5			
2	6			
1,5	7			
1	8			
0,5	9			
0	10			

b) Uzzīmējiet tomātu tirgus pieprasījuma P, ieņēmumu R un robežieņēmumu RR grafikus.

3.4. attēls. Tomātu pieprasījums, ieņēmumi un robežieņēmumi.

c) Ieņēmumi sasniedz maksimumu, kad tomātu pieprasījums ir ____ tonnas, cena ir Ls ____ un robežieņēmumi ir vienlīdzīgi ar ____.

d) Robežieņēmumu taisne ir ____ reizes stāvāka, nekā pieprasījuma taisne.

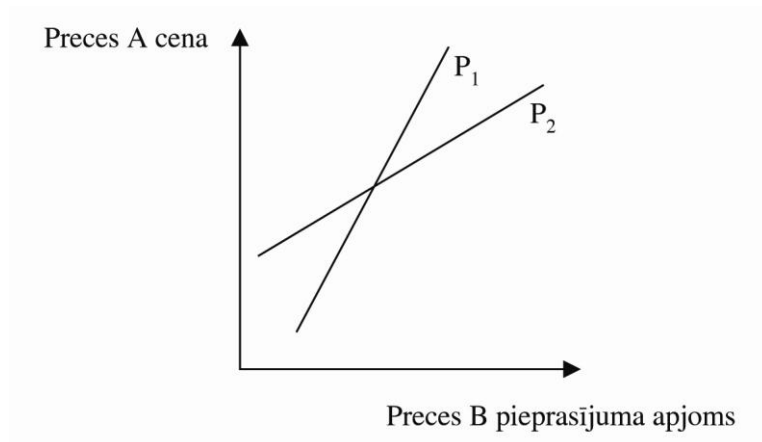
e) Ja tomātu pieprasījuma apjoms ir 10 tonnas, tad cenas elastība ir vienlīdzīga ar ____.

f) Ja tomātu pieprasījuma apjoms ir 4 t_n, tad pieprasījums ir ____ (elastīgs/neelastīgs).

g) Ja tomātu cena ir Ls 1,5, tad pieprasījums ir ____ (elastīgs/ neelastīgs).

3. vingrinājums

a) P_2 salīdzinājumā ar P_1 norāda uz _____ (lielāku/mazāku) preču A un B aizstājamības pakāpi, līdz ar to P_2 elastība ir _____ (lielāka/mazāka) nekā P_1 elastība.

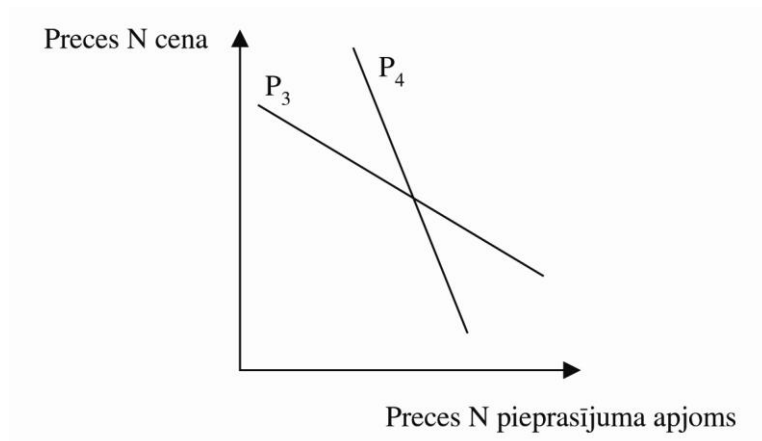

3.5. attēls. Savstarpēji aizstājamu preču pieprasījums.

b) P_3 norāda uz _____ (lielāku/mazāku) preces N pieprasījuma reakciju uz preces N cenas izmaiņām.

c) Ja P_4 kļūs pilnīgi vertikāla, tad pieprasījums kļūs pilnīgi _____ (elastīgs/neelastīgs).

d) P_3 raksturo elastību _____ laikā, bet P_4 _____ laikā.

3.6. attēls. Preces N pieprasījums.

4. vingrinājums

Kuras no 3.3. tabulā dotajām elastībām ir mazākas par nulli? Pielieciet attiecīgām elastībām “-” zīmi.

3.3. Krusteniskā elastība.

Preces	Krusteniskā elastība		
	Benzīns	Motoreļļa	Dīzeļdegviela
Benzīns	X	0,73	0,9
Motoreļļa	0,73	X	1,2
Dīzeļdegviela	1,2	1,15	X

5. vingrinājums

Apzīmējiet 3.4. tabulā ar:

- a) burtu A elastības, kurām pieprasījuma reakcija ir normāla;
- b) burtu B elastības, kurām pieprasījuma reakcija ir anomāla;
- c) burtu C elastības, ja preces ir viena otru papildinošas;
- d) burtu D elastības, ja preces ir viena otru aizstājošas;
- e) burtu E elastības, ja prece ir normāla;
- f) burtu F elastības, ja prece ir mazvērtīga;
- g) burtu G elastības, ja prece ir augstvērtīga.

3.4. Cenas, ienākumu un krusteniskā elastība.

Preces	Cenas elastība	Ienākumu elastība	Krusteniskā elastība		
			M	N	K
M	-0,80	0,45	X	-0,52	0,6
N	0,25	-0,2	-0,2	X	-1,12
K	-2,02	1,4	1,25	-0,45	X

6. vingrinājums

Izmantojiet 3.2. tabulas datus un aizpildiet 3.5. tabulu.

3.5. Ieņēmumi un elastība.

Cenas elastība un cenas izmaiņas	Ieņēmumi	Robežieņēmumi
Elastība lielāka par vienu		
– cena samazinās		
– cena pieaug		
Elastība mazāka par vienu		
– cena samazinās		
– cena pieaug		

Atbildes - vingrinājumi

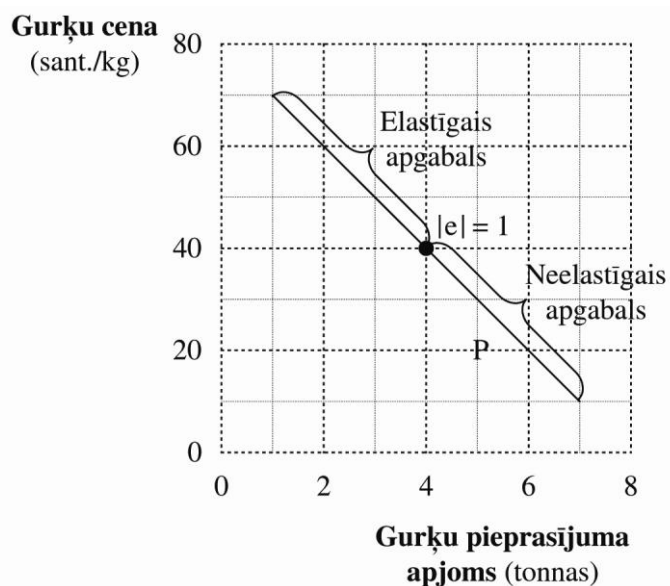
1. vingrinājums

a)

3.1. Gurķu tirgus pieprasījums.

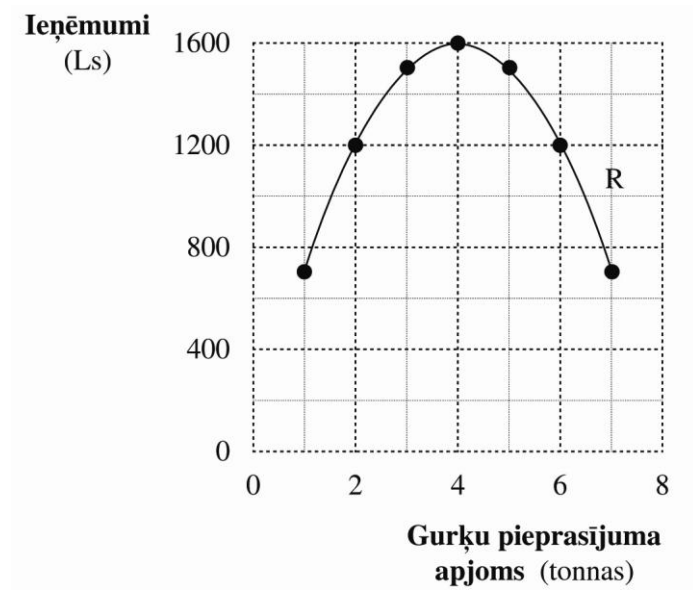
Cena (sant./kg)	Pieprasījuma apjoms (tonnas)	Ieņēmumi Ls	Cenas elastība
70	1	700	7
60	2	1200	3
50	3	1500	1,7
40	4	1600	1
30	5	1500	0,6
20	6	1200	0,3
10	7	700	0,1

b)

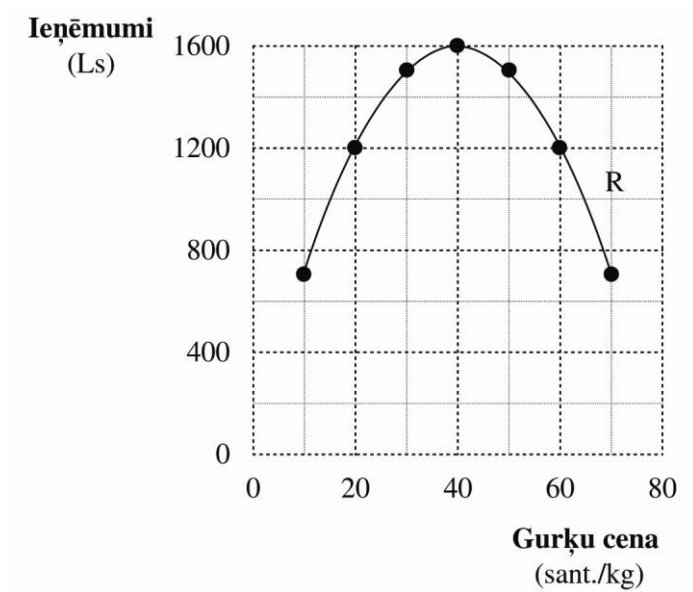
3.1. attēls. Gurķu tirgus pieprasījums.

c)

3.2. attēls. Ieņēmumi no gurķu realizācijas.

d)

3.3. attēls. Ieņēmumi no gurķu realizācijas atkarībā no cenas.

e) 40

f) 1, 4, 40

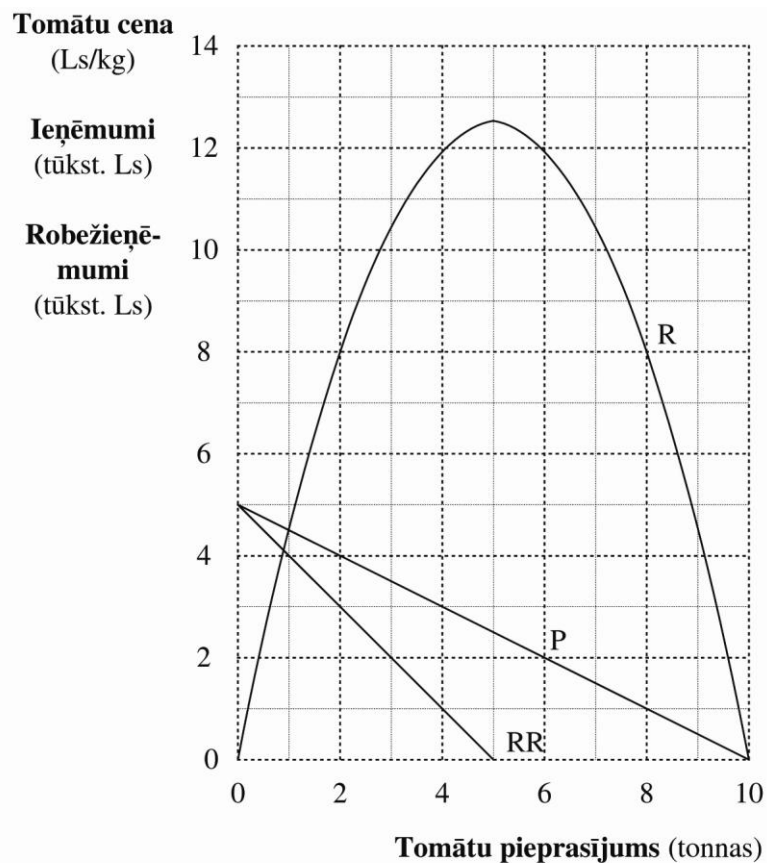
2. vingrinājums

a)

3.2. Tomātu tirgus pieprasījums, ieņēmumi un robežieņēmumi.

Cena (Ls/kg)	Pieprasījums a apjoms (tonnas)	Ieņēmumi tūkst. Ls	Robežieņēmumi tūkst. Ls	Cenas elastība
5	0	0		∞
4,5	1	4,5	4,5	9
4	2	8	3,5	4
3,5	3	10,5	2,5	2,33
3	4	12	1,5	1,5
2,5	5	12,5	0,5	1
2	6	12	-0,5	0,66
1,5	7	10,5	-1,5	0,42
1	8	8	-2,5	0,25
0,5	9	4,5	-3,5	0,11
0	10	0	-4,5	0

b)

3.4. attēls. Tomātu pieprasījums, ieņēmumi un robežieņēmumi.

- c) 5; 2,5; 0
- d) 2
- e) nulli
- f) elastīgs
- g) neelastīgs

3. vingrinājums

- a) lielāku, lielāka
- b) lielāku
- c) neelastīgs
- d) ilgā, īsā

4. vingrinājums

3.3. Krusteniskā elastība

Preces	Krusteniskā elastība		
	Benzīns	Motoreļļa	Dīzeļdegviela
Benzīns	X	-0,73	0,9
Motoreļļa	-0,73	X	-1,2
Dīzeļdegviela	1,2	-1,15	X

5. vingrinājums

3.4 Cenas, ienākumu un krusteniskā elastība

Preces	Cenas elastība	Ienākumu elastība	Krusteniskā elastība		
			M	N	K
M	-0,80 <u>A</u>	0,45 <u>E</u>	X	-0,52 <u>C</u>	0,6 <u>D</u>
N	0,25 <u>B</u>	-0,2 <u>F</u>	-0,2 <u>C</u>	X	-1,12 <u>C</u>
K	-2,02 <u>A</u>	1,4 <u>EG</u>	1,25 <u>D</u>	-0,45 <u>C</u>	X

6. vingrinājums

3.5. Ieņēmumi un elastība

Cenas elastība un cenas izmaiņas	Ieņēmumi	Robežieņēmumi
Elastība lielāka par vienu		
– cena samazinās	pieaug	samazinās
– cena pieaug	samazinās	pieaug
Elastība mazāka par vienu		
– cena samazinās	samazinās	pieaug
– cena pieaug	pieaug	samazinās